

Siperianhuskyt mukana koirien geenitutkimuksessa

AKa, IKA

Koirien perinnöllisten sairauksien geenivirheitä tutkitaan aktiivisesti Helsingin Yliopistossa dosentti, akatemiatutkija Hannes Lohen tutkimusryhmässä. Ryhmä tekee yhteistyötä mm. englantilaisen Animal Health Trustin kanssa koirien silmäsairauksien periytymisen selvittämiseksi.

DNA näytteillä voidaan tulevaisuudessa testata luotettavasti koiran perinnöllinen terveys ja sen mahdollisesti perimässään kantamat sairausgeenit. Tämä on suuri edistysaskel esim. HC:n leviämisen vastustamisessa, sillä nykyisillä silmäpeilauksilla koiran voidaan tutkimushetkellä vain todeta olevan joko sairaan tai terveen, mutta mahdollista HC:n kantajuutta ei pystytä toteamaan. Juuri nämä 'terveiksi todetut' tunnistamattomat sairausgeenien kantajat ovat avainasemassa HC:n periytyemisessä.

SHS on mukana mm. HC:n geenikartoitus projektissa. Jo viime talvena lähetettiin koeluonteisesti tutkittavaksi pieni erä karvatupinäytteitä mutta osoittautui, että DNA saanto karvatupinäytteistä on vähäistä. DNA:ta tarvitaan tässä tutkimuksessa erityisen paljon, sillä näytteestä testataan heti aluksi 25 tunnettua geenä eli 25 eri reaktiota, ja lisäksi vielä jatkoanalyysit. Tästä syystä tutkimusryhmä kerää mieluummin verinäytteitä.

Tutkimusryhmä kaipaa nyt pikaisesti lisää DNA-näytteitä sekä terveistä että HC-sairaista koirista ja niiden lähisukulaista sekä myös epilepsiaa sairastavista ja/tai epäillyistä koirista lähisukulaisineen. Erityisesti Hannes Lohea ja tutkimusryhmää kiinnostaa siperianhusky kenneleiden tyyppillinen tilanne, jossa näytteitä on saatavissa 'perhekunnittain' kun laumassa usein elää monta sukupolvea ja monia sisarusia jne.

Lohen mukaan HC-projekti näyttää siperianhuskyn osalta lupaavalta ja toivoo nopeaan tahtiin lisää näytteitä. HC-projektissa ovat mukana myös sukulaisrodut alaskanmalamuutti ja samojedinkoira, jotka siperianhuskyn HC:n kannalta ovat tärkeitä, sillä ilmeisesti myös niillä esiintyy samaa tai samankaltaista kaihia kuin siperialaisilla.

Varsinaiseen HC-geenitestiin menee oletettavasti vielä aikaa ja tarvitaan paljon tutkimusmateriaalia, mutta jostain pitää aloittaa. Lohen studentti Saija Ahonen tekee aiheesta loppuyötä ja jatkaa mahdollisesti väitöskirjaan saakka.

Työryhmällä on myös meneillään tai suunnitteilla lukuisia erilaisia projekteja eri rotujen osalta, joissa tarvitaan aina kymmeniä tai satoja näytteitä.

Miten voi osallistua tutkimukseen?

Jokainen voi osallistua lähettämällä verinäytteen koiristaan, joita tutkimusryhmä toivookin mahdollisimman paljon joka rodusta. Näytteitä kerätään sekä terveistä että sairaista koirista.

Näytteen voi otattaa omalla eläinlääkärillä vaikkapa rokotuksen yhteydessä. Verinäytteitä voi ottaa myös muutkin kuin eläinlääkärit, eli kaikki jotka osaavat. Näytteitä kerätään myös joukkonäytteenottoissa, joista saa tietoa mm. rotujärjestöjen nettisivuilta ja lehdistä. Ohjeet verinäytteen lähettämisestä löytyvät internetistä osoitteesta: www.koirangeenit.fi/dmdocuments/Lomake.doc.

Näytteiden lisäksi tarvitaan tietysti koiran tiedot; rotu, rekisterinumero, virallinen nimi, sukupuoli, (synt.aika/ikä), omistajan tiedot ja näytteenoton pvm. Kaavakkeeseen on tärkeää liittää koiran terveystiedot mahdollisimman tarkasti, esim. HC sairastunut tai todettu HC terveeksi tms., myös epäviralliset tutkimustiedot (HC ym.). Koirista, joilla on diagnosoitu

tai epäilty epilepsia pyydetään omistajaa myös kuvaamaan koiran kohtauksia erillisellä epilepsiakysely lomakkeella, jonka voi ladata internetistä: www.koirangeenit.fi/dmdocuments/Epilepsiakyselylomake_uusi.doc Myös diagnosoimattomat epilepsia tiedot niin näyte koirasta kuin sen sukulaisistakin kiinnostavat (esim. näyte koirasta, joka on itse terve, mutta jonka siskolla/veljellä tms. tiedetään olleen epikohtauksia vaikka ko. sairas koira olisi jo kuollutkin.). Mahdollisesta näytteen oton jälkeisestä sairastumisesta tulisi myös ilmoittaa tutkimusryhmälle. Kaikki tiedot käsitellään luottamuksellisesti.

Kaikki näytteet päätyvät DNA-pankkiin, jossa ne edistävät eri tutkimusprojekteja. Sukulaisroduista on usein apua geenien tunnistamisessa eikä näytteitä ei ole koskaan liikaa. Tässä vaiheessa ei siis vielä ole kysymys geenitestistä, eikä näytteiden perusteella tehdä/saada mitään terveys-tms. lausuntoja. Tulevaisuuden kannalta olisi toivottavaa, että rodun koirista onnistuttaisiin varastoimaan mahdollisimman laajasti näytteitä DNA-pankkiin ennen 'viimeistä piikkiä'.

Näytetilanne nyt

Toukokuussa 2007 näytteitä on jo koossa reilut 6000 kpl 175 rodusta. Siperianhusky näytteitä näistä oli jo reippaasti yli 50 ja lisää on menossa sekä suunnitteilla.

Lisänäytteiden saamiseksi on erikoisnäyttelyn yhteyteen järjestetty lauantaiksi pienimuotoinen joukkonäytteenotto. Eriytisesti toivomme näytteitä saatavan tunnetuista HC ja epilepsia koirista lähisukulaisineen. Näytteenanto on vapaaehtoinen ja maksuton.

Lisätietoja

www.koirangeenit.fi ja www.pesatu.fi
Myös jalostusneuvonta antaa lisätietoja.

Siperianhuskyn kasvattajakurssi

18.-19.8.2007 Kangasniemi

Rodunomaista tietoa rodusta, rodun erityisominaisuuksista, kasvatuksesta ja jalostuksesta

Kurssin hinta 27 euroa/hlö sisältää tukevan kurssimateriaalin. Majoitus, runsaat ateriat, välipalat & kahvit ym. kokoajalta 32 euroa. Kurssi järjestetään vain jos ilmoittautuneita on vähintään 12 henkilöä. **HUOM. Vain SHS:n jäsenille**

Tiedustelut ja sitovat ilmoittautumiset **28.7. 2007 mennessä** Eila Kuusiselle puh. (015) 434 620. Lisätietoja myös Anitta Kainulainen puh. 040 590 1027, email yippee@saunalahti.fi

Kurssille mahtuville lähetetään ajo-ohje ja aikataulu.

Kurssi ei vastaa Kennelliiton kasvattajakurssia, joka vaaditaan kennelnimen hakemiseen. SHS:n lausunnossa kennelnimeä varten kurssi on plussaa. Kurssilta saat myös todistuksen. Varaa pian oma paikkasi.

